

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Sžk/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8019200774
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:8019200774.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: HYDINA SK s.r.o., so sídlom v Kežmarku, Slavkovská cesta č. 54/1468, IČO: 46 645 454, právne zast.: JUDr. Milošom Kvasňovský <., advokátom a konateľom KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dunajská č. 32, IČO: 51 003 848, proti žalovanému: Daňový úrad Prešov, so sídlom v Prešove, Hviezdoslavova č. 7, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. marca 2020, č.k. 7Sa/27/2019-107 v spojení s opravným uznesením z 23. júna 2020, č.k. 7Sa/27/2019-193, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu **z a m i e t a**.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

I.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením z 31. marca 2020, č.k. 7Sa/27/2019-107, v spojení s opravným uznesením z 23. júna 2020, č.k. 7Sa/27/2019-193 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby krajský súd

- rozhodol, že zásah do práv žalobcu na základe rozhodnutia Daňového úradu Prešov z 18. septembra 2019, č. 102189614/2019 na vymoženie daňového nedoplatku, č. daňového exekučného konania 110000420761 daňovou exekúciou príkazom pohľadávky z účtu vedeného u poskytovateľa platobných služieb a príkaz poskytovateľovi platobných služieb, aby po doručení rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania zablokoval na účte daňového dlžníka peňažné prostriedky do výšky daňového nedoplatku na bankovom účte žalobcu, je nezákonný zásah do práv žalobcu

- žalovanému uložil povinnosť upustiť od príkazu poskytovateľovi platobných služieb H.. blokovať na účte spoločnosti HYDINA SK s.r.o. peňažné prostriedky do výšky daňového nedoplatku, na základe rozhodnutia Daňového úradu Prešov o začatí daňového exekučného konania z 18. septembra 2019, č. 102189614/2019

- žalovanému uložil povinnosť zabezpečiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku, obnovu stavu, ktorý bol pred doručením rozhodnutia žalovaného o začatí daňového exekučného konania z 18. septembra 2019, č. 102189614/2019 spoločnosti H., I., ktorá vedie účet žalobcu

- žalovanému uložil povinnosť vydať príkaz spoločnosti H., a.s. na odblokovanie a uvoľnenie finančných prostriedkov, ktoré sú blokované na základe rozhodnutia žalovaného o začatí daňového exekučného konania z 18. septembra 2019, č. 102189614/201

- žalovanému uložil povinnosť zdržať sa vydania ďalšieho príkazu poskytovateľovi platobných služieb blokovať na účte žalobcu peňažné prostriedky do výšky daňového nedoplatku v súvislosti, respektíve na základe rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania z 18. septembra 2019, č. 102189614/2019. Záverom žiadal priznať nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd aj s ohľadom na spôsob formulácie predmetnej správnej žaloby mal preukázané, že žalobca napadol jednak začatie daňovej exekúcie ako aj spôsob akým sa táto exekúcia viedla. Poukázal tiež na ustanovenie § 3 ods. 1 písm. e/ SSP v spojení s § 252 ods. 1 SSP, v zmysle ktorých sa iným zásahom rozumie faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy alebo aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby priamo dotknuté. V preskúvanom prípade sa nejednalo o postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, preto sa súd ďalej zaoberal tou skutočnosťou, či začatie a spôsob vedenia daňového exekučného konania možno považovať za iný zásah orgánu verejnej správy. Na rozdiel od rozhodnutia alebo opatrenia má iný zásah orgánu verejnej správy čisto faktickú povahu, z čoho vyplýva, že pri ňom neprebehlo žiadne formalizované administratívne konanie, ktorého výsledkom by bolo rozhodnutie alebo opatrenie, ale tento zásah je len výsledkom okamžitého uplatnenia oprávnení orgánu verejnej správy na mieste samom, pričom tento zásah musí byť spôsobilý dotknúť sa priamo práv, právom chránených záujmov alebo povinností fyzických alebo právnických osôb.

3. Ďalej uviedol, že v preskúvanom prípade žalobca za iný zásah orgánu verejnej správy v zmysle znenia bodu 1 ním formulovaného petitu považoval začatie daňovej exekúcie na základe rozhodnutia z 18. septembra 2019, č. 102189614/2019, ktorým sa vymáha iné peňažné plnenie vo výške 1 611 549,66 € na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia Kriminálneho úradu finančnej správy z 11. marca 2019, č. 100600576/2019, ktorým bolo žalobcovi uložené peňažné plnenie na zloženie peňažnej sumy na účet správcu dane vo výške 1 611 549,66 €. V zmysle § 90 ods. 1 Daňového poriadku (zákon č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“; pozn. súdu) je dňom vydania tohto rozhodnutia, predmetné rozhodnutie právoplatné a nie je voči nemu prípustné odvolanie. Uvedené rozhodnutie sa ani nedoručuje daňovému dlžníkovi, keďže jeho účelom je zabezpečiť blokovanie majetku a doručuje sa iba osobám, ktoré užívajú, evidujú, nakladajú alebo spravujú jeho majetok. V zmysle § 91 ods. 1 Daňového poriadku správca dane doručí daňovému dlžníkovi až daňovú exekučnú výzvu, a to bezodkladne po doručení rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania v zákone bližšie uvedeným osobám. Daňová exekučná výzva umožňuje daňovému dlžníkovi, aby v rámci odvolacieho konania uplatnil zásadné pripomienky a dôvody, ktoré môžu celkom alebo sčasti zabrániť daňovej exekúcii, teda v rámci odvolania mohol žalobca uvádzať tie skutočnosti, ktoré namietal v predmetnej žalobe. Voči rozhodnutiu nadriadeného orgánu o odvolaní proti daňovej exekučnej výzve je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jej doručenia podľa § 91 ods. 5 Daňového poriadku. Následne voči rozhodnutiu odvolacieho orgánu je prípustná všeobecná správna žaloba, čo vyplýva z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžf/77/2012, 5Sžf/65/2012, 2Sžf/65/2012 a 8Sžf/19/2013. Vzhľadom na uvedené dodal, že daňové exekučné konanie predstavuje administratívne konanie, výsledkom ktorého sú rozhodnutia alebo opatrenia, ktoré môžu byť následne preskúvané na základe samostatných správnych žalôb. Postup správcu dane v rámci daňového exekučného konania nemožno považovať za iný zásah, keďže sa neuskutočňuje na základe faktického úkonu správcu dane, ale správca dane postupuje výslovne len na základe zákonom procesne formalizovaného postupu, teda správca dane koná v rámci administratívneho konania. Postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP potom správnu žalobu žalobcu odmietol ako neprípustnú, keďže v danom prípade sa o správnu žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy nejednalo. Opravným uznesením krajský súd opravil záhlavie uznesenia tak, že namiesto pôvodne označeného žalovaného - Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (vrátane adresy) uviedol správne označenie - Daňový úrad Prešov (vrátane k tomu zodpovedajúcej adresy).

4. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal.

II.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť.

6. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), rozhodol na základe

nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a tiež, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP).

7. Konkrétne uvádzal, že Správny súdny poriadok pojem zásah orgánu verejnej správy priamo nedefinuje. Judikatúra považuje za zásah nezákonný, respektíve v širšom zmysle protiprávny útok orgánov verejnej moci proti verejným subjektívnym právam fyzickej alebo právnickej osoby spočívajúci v postupe orgánu verejnej správy, v jeho činnosti (úkon, pokyn), prípadne nečinnosti. Musí ísť o priamy zásah do subjektívnych verejných práv (napríklad porušenie práva na život, práva na osobnú slobodu, práva na ochranu vlastníctva, obydlia a pod.). Takýto zásah orgánu verejnej správy správny súd nemôže zrušiť, môže však správne orgánu zakázať, aby v porušovaní dotknutého práva pokračoval a ak je to možné správne orgánu prikázať, aby obnovil stav pred zásahom. Poukázal tiež na zákonnú definíciu iného zásahu orgánu verejnej správy obsiahnutej v § 3 ods. 1 písm. e/ SSP, z ktorej aj vo svetle záverov plynúcich z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Sžk/6/2018 možno vymedziť dva typy iného zásahu orgánu verejnej správy, a to jednak faktický postup orgánu verejnej správy vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy a jednak postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu. Poukázal tiež na znenie jednotlivých ustanovení § 252 a nasl. SSP, cieľom ktorých je ukončenie nezákonného zásahu správneho orgánu, proti ktorému sa fyzická osoba nemôže brániť inými prostriedkami. Ďalej uvádzal, že za zásah je v danom prípade potrebné považovať realizáciu úkonov v rámci daňovej exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu vedeného u poskytovateľa platobných služieb a zároveň zablokovanie peňažných prostriedkov na účte daňového dlžníka do výšky daňového nedoplatku na základe príkazu žalovaného. Správny súd teda nesprávne posúdil otázku fakticity zásahu, nezaoberal sa tiež skutočnosťou, či takýto zásah trvá, alebo hrozí jeho opakovanie. Podotkol, že vydanie príkazu a samotné zablokovanie bankových účtov vykonal správca dane v súvislosti a s plnením úloh v oblasti verejnej správy. Poukázal na to, že je potrebné oddeľovať dva druhy konaní, prvým je konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správcu dane, a to daňovú exekučnú výzvu, proti ktorej bola podaná správna žaloba a druhým sú individuálne konania, ktoré vznikajú alebo môžu vzniknúť na základe faktických úkonov, v rámci predmetného konania. Blokácia bankových účtov žalobcu spadá do druhej kategórie konaní, nakoľko predmetné úkony sú realizované samostatne a bez akejkoľvek závislosti alebo nadväznosti na podanú správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti daňovej exekučnej výzvy. Uznal, že predmetný úkon spočívajúci v blokácii bankových účtov bol vykonaný v rámci daňového exekučného konania, ale daný úkon je potrebné považovať za samostatný úkon, proti ktorému sa za daných okolností nie je možné právnymi prostriedkami brániť.

8. Žalobca ďalej namietal, že ak správny súd odmietol žalobu, mal dať náležitú odpoveď na otázku, prečo ju odmieta ako neprípustnú a za predpokladu, ak sa domnieva, že nie je oprávnený realizovať súdnu ochranu žalobcu, mal dať odpoveď na to, kto, respektíve ktorý orgán a akými prostriedkami žalobcovi bude poskytnutá súdna ochrana. Za danej okolnosti súd odmietol poskytnúť ochranu a žalobca ostal bez právnej ochrany. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 8Sžo/31/2013, podľa ktorého pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Opačným výkladom by bol porušený princíp zákazu denegatio iustitiae, spočívajúci v tom, že súd je povinný vykonávať súdnicstvo. K odmietnutiu spravodlivosti dochádza, ak súd bez zákonného dôvodu rozhodne, že neposkytne právnú ochranu subjektu domáhajúcemu sa súdnej ochrany. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia v predmetnej veci vyplýva, že súd mal pochybnosť o splnení podmienok pre podanie žaloby, následkom čoho ju nemal odmietnuť, ale mal rozhodnúť o nej a takto teda poskytnúť žalobcovi právo na súdnu ochranu.

9. V závere požiadal o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti a navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo alternatívne, aby zrušil rozhodnutie žalovaného z 18. septembra 2019, č. 102189614/2019 a vec vrátil správcovi dane na ďalšie konanie.

III.

10. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním zo 7. septembra 2020.

11. Vo vyjadrení uviedol, že z obsahu samotnej žaloby je zrejmé, že žalobca považuje začatie daňovej exekúcie ako aj jej priebeh za nezákonný zásah, ktorý bol vydaný v rozpore so zákonom z dôvodu, že

tento výkon rozhodnutia začal napriek neexistencii vykonateľného rozhodnutia, pričom správca dane pristúpil k vykonaniu exekúcie spôsobom, ktorý je v rozpore so zásadou primeranosti. Daňové exekučné konanie je upravené v štvrtej hlave Daňového poriadku, pričom ide o administratívne konanie. Postup žalovaného v rámci daňového exekučného konania nie je možné považovať za iný zásah, pretože celé toto konanie vrátane zablokovania finančných prostriedkov žalobcu sa neuskutočňuje na základe faktického úkonu, ale podľa zákonom stanoveného procesne formalizovaného postupu.

12. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

13. Vyjadrenie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 11. septembra 2020 na vedomie.

V.

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

15. Podľa § 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021.

16. Podľa § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

17. Z vyššie citovaného odseku 2 vyplýva, že zákonodarca upravil prechod výkonu súdnictva z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd, a teda najvyšší správny súd prebral z najvyššieho súdu všetky „živé“ veci v agende správneho súdnictva, ktoré následne aj dokončí.

18. Podľa § 3 ods. 1 písm. e/ SSP, na účely tohto zákona sa rozumie iným zásahom orgánu verejnej správy faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

19. Podľa § 252 ods. 1 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

20. Podľa § 254 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch iným zásahom orgánu verejnej správy priamo zameraným alebo vykonaným proti nej, prípadne priamo dotknutá jeho následkami.

21. Podľa § 88 ods. 1 Daňového poriadku, daňovým exekučným konaním je konanie, v ktorom správca dane z úradnej moci vymáha daňový nedoplatok, iné peňažné plnenie uložené rozhodnutím, exekučné náklady a hotové výdavky podľa § 149 <..

22. Podľa § 90 ods. 1 Daňového poriadku, daňové exekučné konanie začína správca dane na podklade exekučného titulu vydaním rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania. Dňom vydania rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania správcom dane je toto rozhodnutie právoplatné a nie sú proti nemu prípustné opravné prostriedky.

23. Podľa § 91 ods. 1 Daňového poriadku, správca dane doručí daňovú exekučnú výzvu bezodkladne po doručení rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania osobám uvedeným v § 90 ods. 2 písm. f <..

24. Podľa § 91 ods. 5 Daňového poriadku, do 15 dní odo dňa doručenia daňovej exekučnej výzvy môže daňový dlžník podať u správca dane odvolanie, ak

a) nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného daňového nedoplatku alebo bránia jeho vymáhateľnosti,

b) sú iné dôvody, pre ktoré je daňová exekúcia neprípustná.

25. Podľa § 91 ods. 6 Daňového poriadku, odvolanie musí byť odôvodnené, pričom na neskôr uplatnené dôvody sa neprihliada. Na rozhodovanie o odvolaní sa vzťahujú § 72 až 74 <..

26. Podľa § 72 ods. 7 Daňového poriadku, včas podané odvolanie má odkladný účinok, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného mal najvyšší správny súd preukázané, že - Kriminálny úrad finančnej správy vydal dňa 11. marca 2019 pod číslom 100600576/2019 rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia, ktorým žalobcovi uložil povinnosť zložiť peňažnú sumu vo výške 1 611 549,66 €, nakoľko existovala dôvodná obava, že nesplátná alebo nevyrubená daň nebude v dobe jej splatnosti uhradená, alebo bude nevyožiteľná, alebo že bude vymáhanie dane spojené so značnými ťažkosťami

- na odvolanie žalobcu Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky ako odvolací orgán rozhodnutím z 8. augusta 2019, Číslo: 101902386/2019, potvrdilo rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia

- následne žalovaný Daňový úrad Prešov rozhodnutím z 18. septembra 2019, Číslo: 102189614/2019 v súlade s § 90 ods. 1 Daňového poriadku rozhodol o začatí daňového exekučného konania vo veci vymáhania iného peňažného plnenia plynúceho z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia z 11. marca 2019 na zloženie peňažnej sumy na účet správca dane vo výške 1 611 549,66 €

[predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom vydania a neboli proti nemu prípustné žiadne opravné prostriedky]

- následne žalovaný dňa 7. októbra 2019 pod číslom 102302535/2019 vydal daňovú exekučnú výzvu, na základe ktorej žalobcu vyzval, aby v lehote 8 dní odo dňa doručenia tejto výzvy zaplatil iné peňažné plnenie vo výške 1 611 549,66 € na daňový exekučný účet

[žalobcu upozornil, že ak nebude iné peňažné plnenie zaplatené v určenej lehote, správca dane vydá daňový exekučný príkaz na vykonanie daňovej exekúcie príkazaním pohľadávky z účtu vedeného u poskytovateľa platobných služieb a zároveň žalobcovi zakázal nakladať so zablokovanými peňažnými prostriedkami na účtoch]

- na odvolanie žalobcu Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky ako odvolací orgán rozhodnutím z 12. decembra 2019, Číslo: 102867288/2019 daňovú exekučnú výzvu potvrdilo

- následne žalobca podal žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy, pričom v podanej správnej žalobe sám uviedol, že ku dňu podania predmetnej žaloby nebolo o odvolaní podanom proti daňovej exekučnej výzve zo 07. októbra 2019 právoplatne rozhodnuté.

28. Najvyšší správny súd na úvod poukazuje na to, že právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve ako aj konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve upravuje Správny súdny poriadok. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde. Z konceptu Správneho súdneho poriadku je zrejmé, že rozlišuje tri „základné“ typy správnych žalôb, ktorými sú správna žaloba proti rozhodnutiu / opatreniu orgánu verejnej správy (§ 6 ods. 2 písm. a/ - d/ SSP; § 177 a nasl. SSP), žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy (§ 6 ods. 2 písm. e/ SSP v spojení s § 242 a nasl. SSP) a žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy (§ 6 ods. 2 písm. f/ SSP v spojení s § 252 a nasl. SSP). Najvyšší správny súd len pre úplnosť dodáva, že popri týchto troch „základných“ typoch správnych žalôb existujú aj ďalšie žalobné typy, konkrétne žaloby vo volebných veciach (§ 6 ods. 2 písm. g/ v spojení s § 264 a nasl. SSP), vo veciach územnej samosprávy (§ 6 ods. 2 písm. h/ v spojení s § 313 a nasl. SSP), vo veciach politických práv (§ 6 ods.

2 písm. i/ v spojení s § 375 a nasl. SSP), kompetenčná žaloba (§ 6 ods. 2 písm. j/ SSP v spojení s § 412 a nasl. SSP) a osobitné návrhy v iných veciach (§ 6 ods. 2 písm. k/ v spojení s § 420 a nasl. SSP). Vymedzenie „základných“ žalobných typov zodpovedá najčastejším spôsobom, ktorými orgány verejnej správy zasahujú do práv, právom chránených záujmov a povinností fyzických a právnických osôb na úseku verejnej správy. Reflektujú teda špecifika a principiálne odlišnosti už zmienených najčastejších foriem pôsobenia orgánov verejnej správy, čím následne napomáhajú tomu, aby konanie pred správnymi súdmi mohlo prebehnúť rýchlo a aby súdy v rámci správneho súdnictva mohli poskytnúť ochranu adekvátne reagujúcu na povahu pôsobenia verejnej správy. Z hľadiska systematiky Správneho súdneho poriadku, ale aj z hľadiska historického [keďže až novelou č. 424/2002 Z.z. účinnou od 1. januára 2003 bola Piata časť Občianskeho súdneho poriadku upravujúca správne súdnictvo doplnená aj o konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy (§ 250t ods. 1 - 7 a § 250u Občianskeho súdneho poriadku) a tiež o konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy (§ 250v ods. 1 - 8 Občianskeho súdneho poriadku)] je evidentné, že základným / kľúčovým konaním pred správnym súdom je konanie o správnej žalobe proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy, pričom žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy a správna žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy predstavujú doplnkovú formu ochrany tam, kde správna žaloba proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy už zo samotnej povahy veci do úvahy neprichádza. Z takto nastaveného konceptu teda vyplýva tzv. subsidiarita týchto dvoch typov správnej žaloby (nečinnosť / iný zásah), čo znamená, že tieto správne žaloby sú prípustné len v tom prípade, pokiaľ neprichádza do úvahy podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy. Vo vzťahu k správnej žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy plní subsidiarita zásadnú funkciu, nakoľko vedie k tomu, že v prvom rade má orgán verejnej správy vo svojom správnom rozhodnutí ako výsledku určitého formalizovaného postupu vyjadriť svoje hodnotenie, ktoré následne podlieha prieskumu zo strany správneho súdu, namiesto toho, aby vo veci prvotný názor zaujímali správne súdy na základe faktického postupu orgánu verejnej správy.

29. Správny súdny poriadok v ustanovení § 3 ods. 1 písm. e/ definuje „iný zásah orgánu verejnej správy“ ako faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté. Obsahom faktického iného zásahu orgánu verejnej správy je faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy. Na rozdiel od rozhodnutia alebo opatrenia má iný zásah orgánu verejnej správy faktickú povahu, čiže neprebehlo pri ňom žiadne formalizované administratívne konanie a je výsledkom okamžitého uplatnenia oprávnenia orgánu verejnej správy. Na druhej strane pod pojmom „administratívne konanie“ je potrebné v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ SSP rozumieť postup orgánu verejnej správy pri výkone jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní nielen individuálnych, ale i normatívnych správnych aktov.

30. Žalobca namietal, že iný zásah spočíval vo faktických úkonoch žalovaného vykonaných v rámci daňového exekučného konania, konkrétne v realizácii úkonov v podobe prikázania pohľadávky z účtu u poskytovateľa platobných služieb a v zablokovaní peňažných prostriedkov na účte v banke. V tomto smere najvyšší správny súd uvádza, že nie je vylúčené, aby v priebehu daňového exekučného konania došlo zo strany správcu dane k nezákonnému zásahu, kedy prekročí rozsah svojich oprávnení a faktickým úkonom zasiahne do práv a právom chránených záujmov daňového subjektu, no takýmto zásahom nemôže byť procesný postup správcu dane v rámci administratívneho konania predpokladaný zákonom, ani priame následky procesného postupu, ktoré zákon predpokladá. Inými slovami, začatie daňového exekučného konania nesie so sebou aj isté postupy - realizáciu úkonov v podobe prikázania pohľadávky z účtu u poskytovateľa platobných služieb a zablokovanie peňažných prostriedkov na účte v banke, avšak nemožno ich odčleniť na účely domáhania sa ich súdneho prieskumu. Jedná sa o špecifický nástroj správcu dane, ktorý takýto zámer vyslovene sleduje. Nemožno však opomenúť skutočnosť, že pred zablokovaním peňažných prostriedkov prebehnú určité formalizované úkony v rámci začatého administratívneho konania, ktoré majú za následok práve procesný postup javiaci sa žalobcovi ako iný zásah. Nesprávne určenie fakticity tvrdeného zásahu, teda, či iným zásahom malo byť začatie daňového exekučného konania alebo až namietané úkony vykonané v jeho rámci, s ohľadom na uvedené potom nemajú podstatnú relevanciu. Možno teda uzavrieť, že predmetom žaloby bol postup žalovaného pri realizácii daňového exekučného konania, ktorý nasledoval po konaní Kriminálneho úradu finančnej správy, ktorý nie je možné považovať za iný zásah, pretože celé toto konanie vrátane zablokovania finančných prostriedkov žalobcu sa neuskutočňuje na základe faktického

úkonu žalovaného, ale formalizovaným procesným postupom podľa Štvrtej časti, štvrtej hlavy Daňového poriadku.

31. V prejednávanej veci sa krajský súd správne a náležite vysporiadal s podstatnou právnou otázkou, a to či žalobcom označený postup žalovaného predstavuje iný zásah orgánu verejnej správy do práv, právom chránených záujmov alebo povinností žalobcu, ktorého zákonnosť by bolo možné napadnúť a následne preskúmať správnym súdom s odkazom na § 252 a nasl. SSP. Rovnako krajský súd správne postupoval, keď správnu žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy ako neprípustnú odmietol. Jej zamietnutie podľa § 261 SSP by prichádzalo do úvahy v prípade, ak by žalobca použil správny žalobný typ, teda v úmysle domôcť sa ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, avšak správny súd by dôvody, na ktorých žalobca založil svoju procesnú obranu vyhodnotil čo do merita veci ako nedôvodné. V predmetnej veci však správny súd do štádia vecného vyhodnocovania opodstatnenosti žalobných dôvodov uplatnených v správnej žalobe ani nedospel, nakoľko žalobca za účelom ochrany svojich práv a právom chránených záujmov uplatnil nesprávny žalobný typ. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca príslušnú daňovú exekučnú výzvu napadol odvolaním, ktoré má odkladný účinok. O odvolaní rozhodlo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky dňa 12. decembra 2019 tak, že daňovú exekučnú výzvu potvrdilo, ktorého rozhodnutie následne podlieha súdnemu prieskumu (pozri uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžf/77/2012, 5Sžf/65/2012, 2Sžf/65/2012 a 8Sžf/19/2013, prípadne nepriamo aj uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 236/2012, IV. ÚS 264/2012). Pokiaľ žalobca pre podporu svojich tvrdení poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Sžo/31/2013, podľa ktorého cit.: „Pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Opačným výkladom by bol porušený princíp zákazu denegatio iustitiae, spočívajúci v tom, že súd je povinný vykonávať súdnictvo. K odmietnutiu spravodlivosti dochádza, ak súd bez zákonného dôvodu rozhodne, že neposkytne právnu ochranu subjektu domáhajúcemu sa súdnej ochrany.“ najvyšší správny súd uvádza, že predmetné rozhodnutie tak skutkovo, ako aj právne nekorešponduje s tu prejednávanou vecou; navyše v predmetnej veci nevystali žiadne pochybnosti týkajúce sa splnenia procesných podmienok. Rovnako k denegatio iustitiae (k odmietnutiu spravodlivosti) nedošlo, nakoľko žalobca mal možnosť rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky napadnúť všeobecnou správnu žalobou proti rozhodnutiu podľa § 177 a nasl. SSP, a teda nenastal by stav odmietnutia spravodlivosti. V tomto smere však iniciatíva aj vzhľadom na bezvýnimočne uplatňovanú dispozičnú zásadu v správnom súdnictve (§ 5 ods. 5 SSP) prináleží zásadne žalobcovi.

32. Najvyšší správny súd o návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP nerozhodoval, nakoľko v danej veci sa nezaoberal meritórnymi námietkami, ale procesnou stránkou veci.

33. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd podstatné námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

34. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP nepriznal a žalovanému ich nepriznal z dôvodu, že nedošlo k naplneniu predpokladu plynúceho z § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP.

35. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.